

BEROEPS- BELANGEN

HET ZIEKENFONDSENBSLUIT

Het derde Uitvoeringsbesluit

Na de uiteenzetting in het vorige nummer inzake de nadere regeling van het ziekenfondswezen, zooals die vervat is in het 2e Uitvoeringsbesluit, is inmiddels wederom een uitvoeringsbesluit verschenen in het Verordeningenblad No. 48 van 25 November j.l. ter uitvoering van de artikelen 2, 3, 4 en 5 van bovengenoemd besluit. De thans geregelde materie betreft:

- a. het recht van vrije keuze der verzekerden uit alle aan een Algemeen Ziekenfonds verbonden medewerkers bij de geneeskundige verzorging;
- b. het recht van alle beoefenaren van een der onderdeelen van de geneeskundige verzorging om hun diensten daarvoor beschikbaar te stellen.

In de artikelen 1 tot en met 5 van het jongste Uitvoeringsbesluit wordt, zooals gezegd, den verzekerden de keuze gelaten uit alle in hun woonplaats of in de naaste omgeving daarvan gevestigde huisartsen, specialisten, tandartsen, apothekers en vroedvrouwen, voor zoover deze aan het betreffende Ziekenfonds verbonden zijn. Ten aanzien van de specialisten is bovendien nog rekening gehouden met de mogelijkheid, dat ook in de naaste omgeving er geen gevestigd is, in welk geval de keuze uitgebreid wordt tot de dichtstbij gelegen plaats, voor zoover de aldaar praktiseerende specialisten zich voor hulp aan leden van het betreffende fonds beschikbaar hebben gesteld. Wanneer het in verband met den aard van het ziektegeval noodig wordt geacht, kan den verzekerden hulp worden verleend door een niet aan het fonds verbonden specialist.

Ten aanzien van de ziekenhuisverpleging wordt den verzekerden eveneens vrije keuze gelaten uit alle in hun woonplaats of in

de naaste omgeving gevestigde ziekenhuizen; ontbreekt een dusdanige inrichting, dan komt het dichtstbij gelegen ziekenhuis (waarmee een overeenkomst gesloten moet zijn) in aanmerking.

Als tegenhanger van de vrije keuze der verzekerden, wordt aan alle bovengenoemde praktiseerenden gelegenheid gegeven om zich aan een Algemeen Ziekenfonds te verbinden. Mocht bij het hoofd of het bestuur hiervan bezwaar bestaan tegen de verbintenis van een der gegadigden, dan kan degene, wiens toelating op bedenkingen stuit, zich wenden tot den Commissaris voor de Ziekenfondsen, die dan omtrent de toelating in hoogste instantie beslist.

Van belang is voorts, dat de aan een ziekenfonds verbonden medewerkers verplicht zijn om op een daartoe strekkend verzoek hun diensten eveneens beschikbaar te stellen van elk ander ter plaatse werkzaam fonds; een en ander echter met inachtneming van het (nog nader te bepalen) grootste aantal toegelaten verzekerden per deelnemenden arts, resp. tandarts, apotheker of vroedvrouw.

Vermeld zij nog, dat de verzekerden ten hoogste tweemaal per jaar hun keuze mogen bepalen; over een eventueel recht van de medewerkers om inschrijving van een verzekerde te hunnen name te weigeren, bevat het besluit geen bepaling.

Ten slotte zijn de ziekenfondsen verplicht door controleerende geneeskundigen toezicht te doen uitoefenen op de verzorging der verzekerden. Is het begrip „geneeskundige” in dit verband, conform de bestaande wettelijke bepalingen, synoniem met de hoedanigheid van arts, dan zal dit toezicht ook over de tandheeskundige verzorging en die met geneesmiddelen door medici worden uitgeoefend.

Ten slotte wordt door middel van een drietal overgangsbepalingen de positie der deelnemers geregeld bij ziekenfondsen, waaraan zij in vasten loondienst verbonden zijn. Het betreft hier in het algemeen personen, die werkzaam zijn aan door ziekenfondsen beheerde poliklinieken en apotheken. Aan die fondsen kunnen vóór 1 Juli 1942 geen andere artsen, tandartsen, apothekers en vroedvrouwen verbonden worden, terwijl de eertgenoemde personen zich ook niet binnen dien termijn voor een ander ziekenfonds beschikbaar mogen stellen. Hun verbintenissen komen van rechtswege te vervallen, een beslissing, waarop reeds in de beschouwing van den heer T e k e n b r o e k in het vorige nummer werd gedaan.

Vestigen wij thans nog even de aandacht op de bepalingen, die voor onze lezers in het bijzonder nog van belang zijn, dan kan wor-

den gerecapituleerd, dat den verzekerden volgens art. 2 vrije keuze wordt gelaten uit alle in hun woonplaats of in de naaste omgeving daarvan gevestigde en aan het fonds verbonden tandartsen. Omgekeerd wordt iedere tandarts, gevestigd in de gemeente waarover een of meer ziekenfondsen hun werkzaamheid uitstrekken, op zijn verzoek door het hoofd of het bestuur van het fonds daaraan verbonden. Daarnaast kan de Commissaris — dus niet de zoeven genoemde instantie — aan een arts of aan tandheekkundigen vergunning verleenen zich te verbinden aan een of meer ziekenfondsen voor de tandheekkundige verzorging. Voor de laatstgenoemden is het echter noodig, dat zij op 1 November j.l. reeds aan een ziekenfonds werkzaam waren.

Uit het verschil in de bewoording, is men geneigd af te leiden, dat de positie van de tandartsen, die op hun verzoek aan een fonds worden verbonden door het bestuur, een eenigszins andere is dan die van vertegenwoordigers der beide laatstgenoemde groepen, aan wie door den Commissaris op hun verzoek daartoe vergunning kan worden verleend.

Overzien wij de betreffende bepalingen dan blijkt er een groep van plaatsen te zijn, wier tandheekkundige verzorging door dit uitvoeringsbesluit niet wordt geregeld, nl. die, waar door de ziekenfondsen tandheekkundige verzorging niet kan worden verleend, wijl er geen tandarts gevestigd is. Volgens het eerste lid van artikel 2 wordt weliswaar den verzekerden in dat geval keuze gelaten uit de tandartsen, gevestigd in de naaste omgeving hunner woonplaats, echter voor zoover deze aan het ziekenfonds verbonden zijn. Dit laatste is evenwel niet mogelijk, aangezien volgens het bepaalde in het 2e lid van genoemd artikel de tandartsen zich slechts kunnen verbinden aan ziekenfondsen, die hun werkzaamheid uitstrekken over de gemeente, waarin zij gevestigd zijn. Voor medewerking aan fondsen in hun naaste omgeving is, in dit besluit althans, die mogelijkheid niet voorzien. Artsen en tandheekkundigen zijn volgens de bewoordingen van het derde lid van artikel 2 bij hun verzoek om vergunning tot een verbintenis niet beperkt tot de fondsen in de gemeente hunner vestiging.

Wij laten tot meerdere duidelijkheid alleen het op de tandheekkundige verzorging betrekking hebbende artikel volgen en verwijzen voor nadere bestudeering naar het betreffende Uitvoeringsbesluit zelve.

RED.

DERDE UITVOERINGSBESLUIT

Hoofdstuk I

De verzorging bij Algemeene Ziekenfondsen.

Artikel 2.

(1) Voor door de ziekenfondsen te verstrekken tandheelkundige verzorging wordt den verzekerden de keuze gelaten uit alle in hun woonplaats of in de naaste omgeving daarvan gevestigde tandartsen, voor zoover dezen aan het ziekenfonds zijn verbonden.

(2) Iedere tandarts, gevestigd in een gemeente, waarover een of meer ziekenfondsen hun werkzaamheid uitstrekten, wordt op zijn verzoek door het hoofd of het bestuur van het betreffende ziekenfonds daaraan verbonden, tenzij hiertegen bij het hoofd of het bestuur bezwaar bestaat, in welk geval artikel 7 van toepassing is.

(3) Den Commissaris, belast met het toezicht op de ziekenfondsen (verder „Commissaris” genaamd) kan aan een arts op diens verzoek vergunning verlenen zich te verbinden aan een of meer ziekenfondsen tot het verlenen van tandheelkundige verzorging. De Commissaris kan eenzelfde vergunning verlenen aan tandheelkundigen, die op 1 November 1941 aan een ziekenfonds waren verbonden.

Artikel 7.

Indien bij het hoofd of het bestuur van een ziekenfonds bezwaar bestaat tegen het voldoen aan een overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 1, 2 en 4 tot en met 6 gedaan verzoek, kan degenen, die het verzoek heeft gedaan, de beslissing inroepen van den Commissaris; deze beslissing is voor beide partijen bindend.

Hoofdstuk II

Nadere voorschriften voor alle ziekenfondsen.

Artikel 12.

De Commissaris is bevoegd nadere voorschriften vast te stellen betreffende:

- (1) het grootste toegelaten aantal verzekerden per arts, tandarts en apotheker;
- (2) den welstandsgrens;
- (3) de begrenzing van de taak van het controleerend personeel bij de ziekenfondsen;

Hoofdstuk III

Overgangsbepalingen.

Artikel 13.

(1) In afwijking van het bepaalde in het tweede lid van de artikelen 1, 2, 4 en 5 kan de Commissaris, al dan niet onder het stellen van bepaalde voorwaarden, op verzoek van hoofden of besturen van Algemeene Ziekenfondsen, welke op 1 Augustus 1941 bestonden, vergunning verlenen, dat uiterlijk tot 1 Juli 1942 aan die ziekenfondsen slechts zullen zijn verbonden de artsen (specialisten), tandartsen, apothekers en vroedvrouwen, die op 1 November 1941 bij die ziekenfondsen in vasten loondienst waren of in een feitelijk daaraan gelijk te stellen verhouding tot die ziekenfondsen stonden. Aan die ziekenfondsen kunnen vóór 1 Juli 1942 geen andere dan de hier bedoelde artsen (specialisten), tandartsen, apothekers en vroedvrouwen worden verbonden.

(2) De in de eerste zinsnede van het eerste lid bedoelde artsen (specialisten), tandartsen, apothekers en vroedvrouwen zijn niet bevoegd zich vóór 1 Juli 1942 aan een ander Algemeen Ziekenfonds dan bedoeld in het eerste lid te verbinden. Artikel 9 is op hen niet van toepassing.

(3) Arbeidsovereenkomsten en andere overeenkomsten van de in den eersten zin van het eerste lid bedoelde artsen (specialisten), tandartsen, apothekers en vroedvrouwen komen op 1 Juli 1942 van rechtswege te vervallen.

Hoofdstuk IV

Slotbepaling.

Artikel 14.

Dit besluit treedt in werking op den dag zijner afkondiging met terugwerkende kracht vanaf 1 November 1941.

HET TANDHEELKUNDIG ASPECT VAN HET DERDE UITVOERINGSBESLUIT

Onder bovenstaanden titel ontvangt de Redactie van bevoegde zijde de navolgende beschouwing, waaraan zij gaarne plaats verleent.

Wanneer wij bij een bespreking van het jongste uitvoeringsbesluit ons bezig houden met de bepalingen, die de tandheelkundige behandeling der rechtstreeks- en indirect-verzekerden raken, dan wordt daarbij als bekend verondersteld, dat de in dit besluit vervatte regeling in wezen dezelfde is als die voor de andere onderdeelen der geneeskundige verzorging. In het gebruik van gelijke bewoordingen bij de overeenkomstige artikelen van dit besluit komt zulks eveneens tot uitdrukking. Wat nopens de voor die verzekerden beschikbaar gestelde hulp door artsen, apothekers en vroedvrouwen is bepaald, wordt op denzelfden voet verordend voor die door tandartsen en de wijze waarop dezen hun medewerking verleen en kunnen aan de geneeskundige verzorging, wijkt in geen enkel opzicht af van die der andere groepen deelnemers.

Wat echter wèl verschillend is, zijn de omstandigheden, waaronder tot heden de ziekenfondsbehandeling bij de verschillende onderdeelen zich heeft ontwikkeld en de toestanden, die daarbij in den loop der laatste jaren zijn gegroeid. Neemt men dit goed in aanmerking, wanneer men zich rekenschap geeft van de organisatie der ziekenfondsverzorging zooals zij op het punt staat geheel nieuw geregeld te worden, dan is ook de overgang naar den nieuwen toestand voor het eene onderdeel ingrijpender dan voor een der andere. Voor de geneeskundige verzorging door de huisartsen b.v. zal deze overgang vrij vloeiend zijn; ook voorheen was voor verreweg de meeste medici ziekenfondspraktijk een vanzelfsprekend bestanddeel hunner dagelijksche beroepswerkzaamheid. Bij de tandartsen is dit tot heden niet het geval en vooral in de grootere

plaatsen zijn tal van practici niet geïnteresseerd bij eenigen vorm van sociale tandheelkunst. Ongetwijfeld mag verwacht worden dat nu de verzekering ook verplicht is ingevoerd voor groote groepen der beter gesitueerde werknemers, dit in mindering zal gaan van het voor de particuliere praktijk beschikbare patiëntenmateriaal. Het gevolg van deze gedwongen verschuiving zal wel zijn, dat aanmerkelijk meer tandartsen dan tot nu toe gegadigd zullen blijken om aan de ziekenfondsbehandeling medewerking te verlenen.

Ook de over de geheele linie ingevoerde vrije tandartsenkeuze zal daartoe het hare bijdragen. Bij menig ziekenfonds, wanneer dit de tandheekundige hulp had ondergebracht in poliklinieken, had slechts een zeer beperkt aantal tandartsen deel aan de totale hoeveelheid werk, die moest worden verricht en menig collega, die daarvan gaarne een portie zou willen hebben, kreeg eenvoudig geen kans. Thans wordt elken tandarts de gelegenheid geboden om een meer of minder belangrijk deel te bemachtigen en zijn door deze omstandigheid latente arbeidskracht en tandheekundige capaciteiten vruchtdragend te maken. Deze arbeids-spreiding is — sociaal bezien — een gelukkig gevolg van de onbeperkte keuze en zal ook door een meer gelijkmatige verdeeling van de hulpzoekenden over een grooter aantal medewerkers op de hoedanigheid der praestaties niet anders dan gunstig kunnen werken, hetgeen de verzekerden van voorheen ten goede komt.

Aan den anderen kant mag weer niet uit het oog verloren worden, dat invoering van dit beginsel der vrije keuze een financiële achteruitgang kan beteekenen voor de tandartsen, die, in gesloten verband werkzaam aan een fonds, een min of meer beschermde positie innamen, ook wat hun inkomsten betreft. Het is te verwachten, dat in de toename van het aantal verzekerden voor de meesten hunner voldoende compensatie gelegen zal zijn.

Kan men over het geheel de invoering der onbeperkte keuze als een werkverruiming voor menig (jong) collega toejuichen, anders is het echter gesteld ten aanzien van die practici, die door hun antecedenten hebben blijk gegeven feitelijk niet in aanmerking te mogen komen voor de voordeelen, die de vrije keuze ook hen kan brengen. De strijd, dien de Maatschappij voor verbetering van de gebitsverzorging bij de ziekenfondsen in de laatste decennia heeft moeten voeren, is moeizaam geweest en de resultaten zijn in menig geval aanmerkelijk gebleven beneden de redelijke normen, welke in het tandheekundig belang der fondsleden waren gesteld. Dat niet meer bereikt is kunnen worden, was voor een goed deel een uitvloeisel van de mentaliteit dier tandartsen, welke

bereid waren om op elke onereuze voorwaarde het werk te verrichten, dat van hen verlangd werd, zonder zich erom te bekommeren of het voor hen mogelijk was hulp te verleenen, die dezen naam nog zou kunnen dragen. Ook buiten de ziekenfondsen om hebben dezulken naar middelen en methoden gezocht om, speculeerend op de onkunde van het publiek, emplooi te vinden voor verrichtingen, die den toets van de meest bescheiden critiek niet zouden kunnen verdragen. De Maatschappij heeft de tandheekunde tegen deze lieden alleen kunnen verdedigen door hen buiten de beroepsgemeenschap te sluiten, hun aldus den toegang versperrend tot medewerking aan ziekenfondsen, waarmede een overeenkomst was aangegaan. Deze overeenkomst was een waarborg, dat de te verleenen hulp aan zekere minimum-eischen moest voldoen. Wanneer thans volgens art. 2 van het onderhavige besluit elke tandarts op zijn verzoek aan een ziekenfonds wordt verbonden, dan beteekent dit niet minder dan dat bedoelde personen, die tot nog toe op deugdelijke gronden uit de ziekenfondsbehandeling konden worden geweerd, opeens de versperring zien weg vallen, waardoor zij op een afstand werden gehouden. Welke zijn de garanties, dat zij hun tandheekundig leven zullen beteren en voortaan hoogere eischen zullen stellen aan hun praestaties opdat deze beantwoorden aan de normen, die bij de ingevoerde verzorging mogen worden voorondersteld? Wel kan een ziekenfondsbestuur bezwaar maken tegen de gevraagde toelating, doch het zal dit college in den regel aan voldoende kennis van feiten ontbreken en van de besturen van fondsen, die het voorheen niet zoo nauw hebben genomen met de tandheekundige verzorging hunner leden, kan ook nu niet verwacht worden, dat zij uit eigen beweging een anderen maatstaf zullen aanleggen.

In het belang van deze verzorging is het dan ook ten zeerste te hopen, dat deze aangelegenheid bij de nog te verwachten maatregelen de aandacht zal vinden, welke niet kan worden ontbeerd.

Gelijk reeds werd opgemerkt, heeft de Maatschappij in ziekenfonsaangelegenheden lang niet altijd kunnen bereiken, dat de tandheekundige voorziening beantwoordt aan de door haar vastgestelde normen en ook om andere dan de reeds genoemde redenen heeft zij bij de goedkeuring van contracten haar eischen lager moeten stellen dan de daarover wakende instanties, lief was. Ingevolge de bepaling van art. 37 van het tweede uitvoeringsbesluit blijven in het overgangstijdperk deze contracten tot een nader te bepalen tijdstip van kracht. Het gevolg hiervan is, dat door de te verwachten aanzienlijke vermeerdering van het aantal verzekerden een — zij het ook tijdelijke — uitbreiding van toestanden

wordt bevorderd, waarvan op sociaal-tandheelkundige gronden een uitdijning niet wenschelijk kan worden geacht. Het valt ook uit dien hoofde te betreuren, dat de specifiek tandheelkundige status, zooals deze in het vorenstaande is weergegeven en die zoo geheel afwijkt van de situatie bij de geneeskundige fondsbehandeling geen aanleiding heeft kunnen geven tot een meer omzichtigere regeling van den overgang naar den nieuwen toestand, dan in het uitvoeringsbeluif is geschied.

In het 3e lid van artikel 2 van het jongste besluit kan worden gelezen, dat de Commissaris aan artsen op hun verzoek vergunning kan verleenen om zich aan een ziekenfonds te verbinden inzake tandheelkundige verzorging. In de eerste plaats heeft deze bepaling betrekking op medici, die de tandheelkunst tot hun specialisme hebben gemaakt, de mondartsen dus.

Of de Commissaris bij de beoordeeling dezer toelating tevens regelen zal stellen betreffende den omvang der door hen te verleenen hulp, zooals die voor de verzekerden in artikel 14 van het tweede uitvoeringsbesluit is aangegeven, dient nog te worden afgewacht. Het begrip „mondarts” n.l. kan dat van „tandarts” niet volledig dekken. Een uitzondering hierop vormen natuurlijk die mondartsen, die tevens het praktisch tandheelkundig examen hebben afgelegd. Anders staat het echter met de huisartsen, die als nevenberoep de tandheelkunst gedeeltelijk uitoefenen in den vorm van het verrichten van extracties en het plaatsen van kunstgebitten. Voor dezen zal de toelating zeker niet bedoeld zijn, omdat aan een dergelijke hulpverleening praktisch geen behoefte bestaat en bovendien de tandheelkundige belangen der verzekerden daarmee niet gebaat zijn.

Menigeen zal benieuwd zijn naar het grootst aantal verzekerden, dat per tandarts kan worden ingeschreven. In artikel 12 is aan den Commissaris de bevoegdheid verleend nadere voorschriften dienaangaande te geven. In de naaste toekomst zullen deze voorschriften gepubliceerd worden. Of deze voor het geheele land gelijk zullen zijn of dat met gewestelijke omstandigheden rekening zal worden gehouden is nog niet bekend, al lijkt het niet uitgesloten, dat b.v. met geringe vestiging van tandartsen rekening zal worden gehouden door in bepaalde gevallen overschrijding van het maximum toe te staan. Voor de grootere plaatsen, waar het aantal beschikbare practici in den regel ruim voldoende zal zijn, zullen moeilijkheden zich wel niet voor doen.

Rekening zal natuurlijk gehouden moeten worden met de te verwachten frequentie van de vraag naar tandheelkundige hulp. Uit de tot dusver beschikbare statistische gegevens kan zij aan-

vankelijk geschat worden op één vierde van het totaal der ingeschrevenen. Wanneer echter de hoedanigheid der verzorging voldoet aan de eischen die de nieuw toegetreden verplicht-verzekerden op grond van hun vroegere ervaringen als particuliere patiënten ook nu meenen te mogen stellen, dan is met een snelle stijging van den relatieven toeloop rekening te houden. Wellicht zal dan in de toekomst een herziening van de maxima in neerwaartsche richting niet kunnen uitblijven, hetgeen als een welslagen van dit onderdeel der geneeskundige verzorging zou kunnen worden begroet. Maar dit is toekomstmuziek. In elk geval zal dit voor menig tandarts beteekenen, dat hij meer tijd dan tot nu toe aan zijn fondspraktijk zal moeten besteden. In hoeverre de toetreding van vrijwillig-verzekerden hiertoe ook zal bijdragen, is mede afhankelijk van den alsnog voor deze groep vast te stellen welstandsgrens.

Een tandheelkundig niet onbelangrijke materie is nog geregeld in de Overgangsbepalingen, die betrekking hebben op medewerkers, welke thans nog in vasten loondienst verbonden zijn aan ziekenfondsen en wier verbintenissen op 1 Juli 1942 van rechtswege komen te vervallen. Het betreft hier o.a. aan poliklinieken werkzame tandartsen, die, gelijk in art. 13 wordt bepaald, tot genoemden datum in deze dienstverhouding werkzaam moeten blijven en gedurende dien tijd niet (tevens) aan andere fondsen werkzaam kunnen zijn. Hier doen zich vanzelf eenige vragen voor. Zoo is het niet uitgesloten, dat ook deze fondsen hun leden-tal zien stijgen, zoodat uitbreiding van het aantal medewerkers noodig zou kunnen blijken. Hoe zal dan het dienstverband voor deze tandartsen zijn? De redactie van genoemd artikel, waarin bepaald wordt, dat uiterlijk tot genoemden datum aan die fondsen „slechts” zullen zijn verbonden . . . tandartsen, die op 1 November '41 bij die fondsen in vasten loondienst waren, staat de uitbreiding van het aantal medewerkers feitelijk in den weg. Men kan tot de veronderstelling geraken, dat het in het voornemen ligt deze poliklinieken te liquideeren. Dan zou het logisch zijn, indien zoolwel de toename van het aantal verplicht verzekerden, als de betere en uitgebreidere tandheelkundige hulp, die men zal willen verstrekken, het te werk stellen van meer tandartsen aan een dergelijk ziekenfonds noodzakelijk maakt, deze in huisbehandeling nu reeds naast de poliklinieken worden aangesteld. De bepaling, dat de tandartsen, thans in vasten loondienst bij de ziekenfondsen, gedurende dezen tijd niet tevens aan andere ziekenfondsen werkzaam kunnen zijn, bemoeilijkt het overgaan van deze tandartsen naar de huisbehandeling. De vraag rijst, of het den deelnemers,

wien zulks tot 1 Juli 1942 verboden is, zal gelukken op dit, men kan zeggen late tijdstip, nog een voldoende aantal verzekerden op hun naam ingeschreven te krijgen, behalve degenen, die zij van de polikliniek naar de behandeling aan huis, eventueel, kunnen meenemen. Beoogt de verordening inderdaad een liquidatie van de poliklinieken, dan ware het wenschelijk, dat meerdere ziekenfondsen nu reeds tot liquidatie hunner poliklinieken overgingen, wijl het tijdstip daarvoor thans gunstiger moet worden geacht dan na 1 Juli. Des te gereeder kan dit geschieden in die gevallen, waarin de ziekenfondsen bij het liquideeren dezer poliklinieken geenerlei nadeel of schade ondervinden.

Met belangstelling zien wij de nadere, aanvullende bepalingen en voorwaarden tegemoet, onder welke de tandartsen in de toekomst aan de ziekenfondsen werkzaam zullen zijn, alsmede de honoreering, welke hun ten deel zal vallen uit de kas van het ziekenfonds.

UITSpraak VAN DEN Raad VAN Beroep DER NED. MAATSCH. T. BEV. DER TandHEELKUNDE

Inzake een klacht over ongeoorloofde tarieven voor leden van een ziekenfonds, in rekening gebracht door een tandarts, die niet tot medewerking was toegelaten.

De Raad van Beroep:

Gezien de stukken, waaronder de uitspraak van den Afdelingsraad van de Afd. H., alsmede het door appellant S. daartegen schriftelijk ingebracht verweer, alle over en weder aan partijen medegedeeld;

Gehoord ter zitting in den Raad van Beroep op 12 Juli 1940 de partijen S. enerzijds en A. mede als vertegenwoordiger van de heeren B., C., D. E., mejuffrouw F. en mevrouw G. anderzijds, waarbij S. zijn grieven tegen de beroepen uitspraak omstandig heeft toegelicht,

Gehoord voorts ter laatstvermelde zitting den secretaris van de Centrale Ziekenfondscommissie der Maatschappij, tot het geven van inlichtingen.

Gelet op de door A., mevrouw G. en E., mede namens de heeren B., C., D. en mejuffrouw F. op 1 Mei 1939 bij den Afdelingsraad voornoemd ingediende klacht, waarin zij onder meer ter kennis brengen:

„Te X. heeft zich gevestigd gedurende eenige uren per week Tandarts S. Genoemde tandarts is niet aangesloten bij het Ziekenfonds Z. en omstreken, doch het blijktens bijgaande misleidende advertentie voorkomen of dit wel het geval is. De honorering voor de behandeling van onze fondspatiënten is als volgt. Extracties, door patiënt te betalen f 0,50, toeslag fonds f 0,25, vullingen resp. f 0,50 en f 1,50. Wortelbehandeling f 1,— en f 3,—, terwijl voor prothesewerk 25 % boven het door patiënten betaalde bedrag aan ons wordt uitgekeerd.

Genoemde S. behandelt nu de fondspatiënten tegen f 1,— per vulling plus wortelbehandeling, f 0,50 per gewone vulling etc. en handelt hierdoor in strijd met de codex voor beroeps-ethiek, terwijl verder niet verwacht mag worden, dat tegen een dergelijke lage betaling behoorlijk werk kan worden geleverd.

Wij verzoeken U derhalve den heer S. te willen verbieden tegen dergelijke tarieven te werken en hem verplichten zijn advertenties in dien zin te rectificeren dat hieruit blijkt, dat fondspatiënten alleen tegen particulier tarief door hem behandeld worden.”

alsmede een nader schrijven aan den Voorzitter van den Afdeelingsraad, gedateerd 1 Mei 1939 van den tandarts A. voornoemd, waarin wordt medegedeeld, dat als mede-aanklagers optreden de tandartsen B, C., D. en mej. F.;

Gezien de advertentie, gevoegd bij voornoemde klacht van 1 Mei 1939 luidende als volgt:

Tandarts S.,
houdt voortaan zitting te X., Ystraat no. . . .
Maandag n.m. kwart voor 6.
Woensdag n.m. 4 uur
Zaterdag v.m. 11 uur.
Ook voor fondsleden. Tel. 13.

Gelet op de motiveering van de naar aanleiding van de ingediende klacht gedane uitspraak van den Afdeelingsraad H., waarbij deze o.m. overweegt:

dat den Raad uit een en ander duidelijk is geworden dat de heer S. zich stelt op het standpunt, dat als hij in eenige plaats waar geen tandarts is gevestigd, in casu X., zitting houdt, hij het recht heeft aan het ter plaatse werkende ziekenfonds, in casu Z. en Omstreken, mede te werken;

dat hem deze medewerking is geweigerd conform de inzichten van de klagers;

dat de heer S. hierop de bedoelde advertentie heeft geplaatst om aldus te nivelleeren voornoemde weigering, welke hij een aanfluiting van de door de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde gepropageerde vrije tandartsenkeuze noemt;

dat hij de woorden: „ook voor fondsleden” bovendien verdedigbaar acht, omdat deze ook betrekking hebben op de leden van het Y-Ziekenfonds, waarin hij medewerkt;

dat de ingediende klacht in twee deelen is te splitsen;

1e. het plaatsen van de advertentie met de woorden „ook voor fondsleden”;

2e. het werken tegen de in de klacht genoemde tarieven.

dat de Raad het eerste deel der klacht gemotiveerd acht, omdat wat er ook zij van het standpunt van den heer S. omtrent het recht van medewerking aan een ziekenfonds ter plaatse waar een tandarts zitting houdt voor dien tandarts, deze niet het recht heeft om als eigen rechter op te treden en doende zooals de heer S. deed het publiek in een verkeerden waan te brengen;

dat naar den Raad verder is gebleken, practisch in X. geen leden wonen van het Y-Ziekenfonds en dus de toevoeging „ook voor fondsleden” slechts ten doel kan hebben fondsleden van het andere ziekenfonds naar den steller van de advertentie toe te lokken;

dat de Raad de hieronder te noemen correctie te dezer zake juist acht;

dat de klagers den Raad hebben verzocht te bepalen, dat de heer S. zijn advertentie in den door hem bedoelden zin zal hebben te rectificeren, maar naar het oordeel van den Raad dit gebod niet kan worden gegeven en ook overbodig is, omdat na de op hem toegepaste correctie de heer S. met het plaatsen van de gewraakte woorden in zijn advertenties niet zal doorgaan, daar hij zich aan een nieuwe en waarschijnlijk ernstiger correctie bloot zou stellen;

dat de Raad zich ten aanzien van het tweede gedeelte van de klacht niet bevoegd acht een uitspraak te geven als door klagers wordt gewenscht ook al meent de Raad, dat inderdaad de door den heer S. gegeven tarieven niet als juist kunnen worden geschetst;

Overwegende, dat appellant S. van de uitspraak van den Afdeeling-raad tijdig is in beroep gekomen;

Gelet op het beroepschrift van appellant, waarin hij erkent, dat de gewraakte tarieven veel te laag waren, doch dat zij alleen bedoeld waren voor den luttelen tijd, voorafgaande aan de door hem spoedig verwachte toelating tot het ziekenfonds Z en Omstreken te X., alwaar geen tandarts gevestigd was, maar dat hij als lid der Maatschappij op grond van het beginsel der vrije tandartsen keuze alle reden had op een spoedige toelating te rekenen, doch daarin door klagers is tegengewerkt, die het monopolie wilden behouden, zoodat hij meent geen „waarschuwing” te hebben verdiend;

Overwegende ten aanzien van de niet-toelating van appellant als medewerker aan het Ziekenfonds Z. te X., dat blijkens de verklaringen ter zitting van den secretaris der C.Z.C. dit college het standpunt inneemt, dat op grond van het beginsel der vrije tandartsen keuze toelating van appellant niet had mogen worden verhinderd en met het oog op de belangen der te X. wonende leden van genoemd fonds gewenscht was;

Overwegende, dat de houding van klagers met bovengenoemd beginsel der Maatschappij niet in overeenstemming is geweest, aangezien zij — gelijk is komen vast te staan — appellant's toelating om redenen van eigenbelang, nadrukkelijk hebben tegengewerkt;

Overwegende, dat hun verwijzing naar het overeenkomstige standpunt van het bestuur van het Ziekenfonds niet opgaat, wijl gebleken is, dat het bestuur zich in tandheekkundige aangelegenheden naar het oordeel van klagers richtte, zij het ook op niet-officieele wijze;

Overwegende, dat de uitoefening der tandheekkunde is een vrij beroep, waarin bona-fide mededinging van beroepsgenooten niet uit overwegingen van persoonlijk belang mag worden gekeerd en in casu appellant recht had te verwachten, dat hij op zijn verzoek tot medewerking zou

worden toegelaten, ook al was hij niet gevestigd in het rayon van het Ziekenfonds, zijnde dit rayon geen erkend gebied met autonoom beslissingsrecht inzake het principe der mededinging in ziekenfonsaangelegenheden;

Overwegende, dat met de toelating van appellant de door klagers nagestreefde propaganda voor ziekenfonds en tandheelkunde niet zou zijn geschaad, doch veeleer gediend;

Overwegende, ten aanzien van appellant's zeer lage tarieven welke hij, hoewel met tegenzin, in rekening bracht aan leden van een fonds, waaraan hij, zooals deze leden bekend kon zijn, niet was verbonden, dat hij hierdoor ertoe heeft medegewerkt om bij het publiek indrukken omtrent de waarde van zijn diensten te vestigen, waardoor het aanzien der tandheelkunde kon worden geschaad;

Overwegende, ten aanzien van de advertentie, dat de Raad van Beroep het oordeel van den Afdeulingsraad inzake het misleidende karakter van de gewraakte toevoeging deelt;

Overwegende, dat evenwel het publiek geen nadeel van de misleiding kon ondervinden, terwijl ook de vorm der advertentie als zoodanig naar buiten geen aanstoot behoefde te geven;

Overwegende, dat appellant deze advertentie slechts één, hoogstens tweemaal heeft doen opnemen en eigener beweging verder heeft achterwege gelaten;

Overwegende, dat hij voorts te goeder trouw meende aldus te mogen handelen ter verdediging van zijn belangen, waaraan klagers geen recht wilden doen wedervaren;

Overwegende, dat de Raad de drie laatste overwegingen als verzachtende omstandigheden wil laten gelden;

Overwegende, dat appellant zich overigens in alle opzichten overeenkomstig de voorschriften van de Maatschappij wenscht te gedragen;

Overwegende, dat op grond van de bovenstaande, ten deze ter zake dienende overwegingen, thans, lettende op alle omstandigheden en den ernst der betreffende feiten, en met inachtneming van art. 22 van de Statuten en van de artikelen 51, 52, 60 en 61 van het Huishoudelijk Reglement der Maatschappij moet worden beslist als volgt:

Rechtdoende,

Vernietigt de uitspraak van den Afdeulingsraad van de Afdeeling H., waarvan beroep;

Verklaart de klacht ontvankelijk, doch acht geen termen aanwezig tot het opleggen van eenigen tuchtmaatregel;

Verstaat, dat afschrift van deze uitspraak zal worden verzonden aan appellant, de klagers in eersten aanleg, den Afdeulingsraad van de afdeeling H. der Maatschappij, het Hoofdbestuur van de Maatschappij en aan de redactie van het „Tijdschrift voor Tandheelkunde”, ter opneming in het orgaan der Maatschappij, zonder vermelding van namen en woonplaatsen.

Aldus gedaan door den Raad van Beroep der Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, den 8sten November 1941, samengesteld uit:

P. H. B u i s m a n te Tiel, wnd. voorzitter, I. A. H o l t h a u s
te Zwolle en J. J. B a c k e r D i r k s te Rotterdam.
